



**ТРЕТА ПРИРОДОМАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ**  
**„АКАДЕМИК МЕТОДИЙ ПОПОВ” – ВАРНА**  
*e-mail: [info-400041@edu.mon.bg](mailto:info-400041@edu.mon.bg), [school@pmg3-varna.org](mailto:school@pmg3-varna.org)*

---

град Варна, бул. «Вл. Варненчик» №80, тел 052/620 290, 052/620 289, 052/620 291

**УТВЪРЖДАВАМ:**

**Красимира Белецова - Директор**  
**Трета ПМГ „Акад. Методий Попов“ - Варна**

**ПРАВИЛА**

**ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА И**  
**ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА**  
**ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА**  
**УЧЕНИЦИТЕ**

**за учебната 2025/2026 година**

Настоящите правила за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в Трета природоматематическа гимназия „Академик Методий Попов“ са приети на заседание на ПС на училището (протокол № РД 04-15/12.09.2025 г.) и са утвърдени със заповед № 07-1632/12.09.2025 г. на директора на гимназията.



1. Според Закона за предучилищното и училищното образование /чл.5, ал.1/ основна цел на училищното образование е да осигури интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото развитие и да предостави подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.
2. На учениците в системата на училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.
3. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик, съгласно чл.176, ал.1 и 2 от Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/.
4. Условието и начините за осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик се определят чрез държавния образователен стандарт /ДОС/ за приобщаващо образование, определен в Наредбата за приобщаващо образование на МОН, приета с постановление на Министерски съвет №232 от 20.10.2017г.
5. Подкрепата за личностно развитие е два вида - обща и допълнителна.
  - общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите и от други педагогически специалисти в училището;
  - допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя чрез съставен план за подкрепа на идентифициран ученик, в който се определят конкретните дейности и необходимите специалисти за предоставянето на допълнителна подкрепа;
6. За организиране и координиране на процеса по осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците в Трета природоматематическа гимназия „Академик Методий Попов“, в началото на учебната година със заповед на директора се определя координатор, който координира работата на екипите за подкрепа личностно развитие на учениците, дейностите с педагогическите специалисти и с родителите, във връзка с осигуряването на тази подкрепа.

#### **7. Обща подкрепа за личностното развитие на учениците:**

- 1) Общата подкрепа за личностното развитие е насочена към **ВСИЧКИ** ученици в класовете и гарантира участието и изявата им в образователния и процес и в дейността на училището.
- 2) Общата подкрепа за личностно развитие на учениците в Трета природоматематическа гимназия „Академик Методий Попов“ се предоставя чрез:
  - екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти, която включва:



- наблюдение върху индивидуалното развитие, постиженията и приобщаването на всички ученици към училищната среда от страна на учителите, класните ръководители и останалите педагогически специалисти в училище;
- формиране на временни екипи за обща подкрепа на личностното развитие, само за отделен ученик, въз основа на направените наблюдения; екипът функционира до преодоляване на затруднението или до преминаване на случая към екип за допълнителна подкрепа;
- провеждане на регулярни срещи на временните екипи за обща подкрепа за преглед и обсъждане на информацията относно обучението и развитието на отделен ученик и набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа;
- обсъждане на дейностите за обща подкрепа, обмен на информация и на добри педагогически практики, с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в клас;
  - допълнително обучение по учебни предмети:
- насочено е към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в план за подкрепа;
- допълнителното обучение може да се провежда както от учител по предмета, така и от друг учител в същата предметна област;
  - допълнително консултиране по учебни предмети:
- директорът на училището, в началото на учебната година, утвърждава график за консултации на всеки учител, с определено приемно време и място на провеждане, който се публикува на интернет страницата на училището и се уведомяват учители и ученици чрез платформата на Школо;
- класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране по учебните предмети; времето за допълнително консултиране е част от работното време на учителите;
- Индивидуални консултации с училищен психолог с цел преодоляване на социално-емоционални трудности и подкрепа на ученика да отговаря на изискванията за поведение в училищна среда
  - кариерно ориентиране на учениците, което включва:
- информиране относно видовете подготовка в училищното образование, профилите и специалностите от професии, институциите в системата на училищното образование и висшето образование и реда и условията за прием на ученици и студенти;
- консултиране насочено към разкриване на интереси, нагласи и мотивация за избора на образование и професия, формиране на умения за планиране на учебното и личното време;



преодоляване на грешки, свързани с избора на образование;

- индивидуална и групова работа за подобряване на мотивацията на учениците за учене, провеждане на дискусии с ученици и родители по теми, свързани с избора на образование и професия;

- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;

- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно- туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;

▪ библиотечно-информационно обслужване:

- осигурява се чрез училищно библиотечен кът и посещение на класовете в Регионална библиотека – гр. Варна;

▪ грижа за здравето:

- осигурява се чрез създаване на условия за достъп на учениците до медицинско обслужване, с осигурени здравен кабинет и медицински специалист в училището;

▪ поощряване с морални и материални награди при:

- постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения и класиране на призови места при реализирането на проекти в конкретни предметни области и творчески проекти;

- класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;

- прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи, или при участие в дейности и значими прояви за приобщаване на учениците към непреходните национално значими идеали и ценности;

▪ дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, които включват:



- дейности по превенция и интервенция разработени въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърдени от министъра на образованието и науката

- дейности за вътрешна мотивация и преодоляване на проблемното поведение на ученика, за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда;

**8. Условия и ред за предоставяне на обща подкрепа за личностното развитие на учениците в Трета природоматематическа гимназия „Академик Методий Попов“.**

- 1) Всички учители по предмети и съответните класни ръководители имат отговорност да наблюдават затрудненията, които отделните ученици изпитват в образователния процес - в тяхното обучение и поведение.
- 2) След установяване на съществуващи затруднения по т.8.1, учителите по предмети е необходимо да информират за своите наблюдения чрез електронния дневник родителя, както и устно класния ръководител на ученика.
- 3) В случай, че семейство не е в състояние да предприеме мерки или negliжира получената информация по т.8.2 и затрудненията в обучението и/или поведението на ученика продължават, училищния координатор регистрира сигнал за необходимост от обща подкрепа.
  - класният ръководител провежда разговор, с която уведомява родителя за разпозната потребност от обща подкрепа за ученика;
  - класният ръководител регистрира сигнал и на базата на установени бележки по поведението, допуснати неизвинени отсъствия;
  - проучва причините и обстоятелствата довели да възникването на тези нарушения;
  - информира се родителя за установените нарушения;
  - уведомява се училищния координатор за случая и предприемане на мерки за предоставяне на обща подкрепа на ученика;
- 4) Свиква се временен екип за организиране на обща подкрепа, включващ учител по съответните предмети, където се наблюдават затруднения, класния ръководител и училищния психолог.
- 5) Екипът анализира информацията по случая, както следва:
  - данните за конкретни учебни предмети, по който ученика среща затруднения;
  - данните за проблемно поведение, ако ученикът проявява такова и за трудности с адаптацията към училищната среда;
  - установените силни страни на ученика и неговите индивидуални нагласи по отношение на ученето и участието му в живота на общността;
  - установеното наличие на възможни рискови фактори в средата на ученика;
  - други данни, ако има такива;
- 6) Въз основа на направения анализ, екипът съставя план за обща подкрепа на ученика, който включва конкретни дейности за преодоляване на обучителните и/или поведенчески затруднения:



7) Планът за обща подкрепа включва:

- цели за работа с ученика;
- срок за постигането им;
- описание на предвидените дейности;
- провеждане на екипни срещи за преглед и обсъждане на информацията относно напредъка на ученика
- резултати от прилаганите дейности за подкрепа.

8) Родителят се запознава с плана, като удостоверява това с подписа си и се запознава с резултатите от изпълнението му и прекратяването му.

9) При отказ на родителя да приеме плана за обща подкрепа и да съдейства за неговото изпълнение, се изготвя доклад от временния екип за обща подкрепа до директора на училището за предприемане на последващи мерки.

10) Планът за обща подкрепа се актуализира, променя или прекратява след установяване на напредъка на ученика и съобразно заложените в него срокове.

11) Планът за обща подкрепа при ученик с установени затруднения в обучението има за цел в максимална степен тези затруднения да бъдат преодолени;

12) Планът за обща подкрепа при ученик, който напредва значително по-бързо от връстниците си, има за цел ученикът да развие своите възможности и дарби в най-пълна степен.

13) Планът за обща подкрепа при ученик с проблемно поведение има за цел да повлияе на вътрешната мотивация на ученика за приобщаване към училищната общност.

14) В случай, че въпреки предприетите мерки, настъпят обстоятелства за налагане на санкция на ученика, планът се актуализира със съответните мотиви, считано от датата на предложението на класния ръководител за налагането на санкцията.

15) Отговорност за координацията по изпълнението на плана за обща подкрепа на конкретен ученик има класният ръководител, който е председател на сформирания временен екип за обща подкрепа.

16) В случай, че липсата на напредък се отнася до преодоляване на проблемно поведение, което не е свързано със здравословни проблеми, съгл.чл.200,ал.5 от ЗПУО се пристъпва към налагане на санкция на ученика.



## СТЪПКИ ПРИ ОБЩА ПОДКРЕПА

1. В началото на учебната година – определяне на координатор.
2. Информация от класните ръководители:
  - за ученици от уязвими групи;
  - за ученици с обучителни затруднения;
  - за ученици с проблемно поведение;
  - даровити ученици.
3. Доклад от класния ръководител до директора. /Вх.№/.
4. Заповед за формиране на екип на директора.
5. Работна среща на координатора с класния ръководител, учителите, които преподават на ученика и другите педагогически специалисти за събиране и обсъждане на информация и силните страни на ученика:
  - становище от учител/учители за обучителните затруднения.
6. Входиране на протокол от срещата и плануваните дейности до директора. /Вх.№/
7. Заповед на директора за дейностите по общата подкрепа.
8. Класният ръководител информира родителя със заповедта /срещу подпис на протокола и плана /до 7 дни, преди началото дейностите по ОП./
9. Регулярни срещи за преглед на напредъка на ученика – по преценка на екипа.
10. Резултати:
  - постигнати цели – описват се и се прекратява общата подкрепа;
  - частично постигнати цели – кои са постигнати и кои не са и причините да не се постигнат – описват се; определят се нови дейности за мотивация върху поведението на детето/ученика;
  - не са постигнати целите – описват се причините да не се постигнат и ученикът се насочва към оценка на индивидуалните потребности от ЕПДР за предоставяне на допълнителна подкрепа.

### **9. Допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците:**

- 1) В Трета природоматематическа гимназия „Академик Методий Попов“ се предоставят условия за приобщаващо образование на ученици, в съответствие с принципите и политиките определени със Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/.
- 2) Приобщаващо образование се реализира чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците.
- 3) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици:
  - в риск;
  - с изявени дарби;
  - с хронични заболявания.
- 4) Допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците се предоставя въз основа на извършена *оценка на индивидуалните им потребности*.
- 5) Оценката на индивидуалните потребности се извършва от екип за подкрепа за личностно



развитие на ученика, утвърден със заповед на директора на училището за конкретен ученик, съгл. чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

- 6) За извършване на оценката на индивидуалните потребности на ученик, родителят представя следните документи:
  - заявление до директора;
  - статуси от проведени предварителни изследвания и консултации /психологични, логопедични, медицински /, при наличие на такива;
  - всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на ученика, документи, издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на ученика, включително и документи от детската градина, при наличие на такива;
  - протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия, и/или решение на териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), и/или на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването – за ученици с хронични заболявания.
- 7) При извършването на оценката се вземат предвид и:
  - резултатите от ранното оценяване на развитието на ученика и на риска от обучителни затруднения;
- 8) Оценката на индивидуалните потребности на ученици в риск се извършва от училищния психолог, съвместно с класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището - оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на ученика и неговата среда.
- 9) Оценката на индивидуалните потребности на ученици с изяви дарби се извършва от класния ръководител и от учителите, които преподават на ученика в училището, съвместно с училищния психолог - оценяват се конкретните области на изяви дарби и способности.
- 10) Оценката на индивидуалните потребности на ученици с хронични заболявания се извършва от училищния психолог, съвместно с класния ръководител, учителите, които преподават на ученика, с медицинския специалист в здравния кабинет и в сътрудничество с личния лекар на ученика - оценява се здравословното състояние на ученика и влиянието му върху обучението.
- 11) При извършване на оценката може да участват и други специалисти, извън посочените, в зависимост от индивидуалните потребности на ученика.
- 12) В случай, че училището не може да осигури някой от необходимите специалисти, директорът на училището изпраща заявление за осигуряването им от съответните институции по чл.74 от Наредбата за приобщаващо образование.

**10. Условия и ред за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците в Трета природоматематическа гимназия „Академик Методий Попов“**



1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие според вида си е краткосрочна или дългосрочна.

2) Краткосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на ученика се предоставя за определено време в процеса на предучилищното и училищното образование като:

- за ученици в риск обхваща времето на планираните дейности за работа по конкретния случай, която се осъществява в училище, в сътрудничество с отделите за закрила на детето;
- за ученици с изявени дарби обхваща период от минимум една учебна година.
- ученици с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечението ученика; при необходимост, срокът ѝ се удължава в зависимост от здравословното състояние на ученика.

3) Дългосрочна е подкрепата, която обхваща повече от един етап от степента на образование или е за целия период на обучение на ученика в училището.

4) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя чрез:

- работа с ученик по конкретен случай, която включва:

- формулиране на случая;
- оценка на потребностите на ученика;
- определяне на цели и действия, насочени към ученика;
- изготвяне на план за подкрепа;
- взаимодействие и работа с подкрепящата среда ;
- оценка на резултатите;

- психо социална-рехабилитация:



## ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

